Suomen metsäkeskuksen johtokunnan kannanotto

Aihe: Suomen metsäkeskuksen valtionapu

Metsäkeskus on valtion tärkein metsäpolitiikkaa toteuttava toimielin – sen toimintakykyä ei pidä vaarantaa lisäsäästöillä.

Valtioneuvosto on sitoutunut hallitusohjelmassaan tasapainottamaan maamme julkisen talouden, mitä voidaan pitää perusteltuna ja välttämättömänä tavoitteena. Osana julkisen talouden tasapainotusta myös Suomen metsäkeskuksen valtionapu laskee vuodelle 2025 kaksi miljoonaa euroa. Sopeuttaakseen toimintansa käytettävissä oleviin resursseihin Metsäkeskus vähentää henkilöstöään kuluvan vuoden aikana yli sadalla hengellä, mikä vastaa noin viidesosaa Metsäkeskuksen henkilöstöstä. Metsäkeskus uusii parhaillaan muutosneuvottelujen jälkeen toimintojaan pystyäkseen hoitamaan sen tehtäviksi säädetyt lakisääteiset tehtävät sekä tiedollaan ja osaamisellaan tukemaan yhteiskunnan, yritysten ja metsänomistajien päätöksentekoa.

Uudistamista tukee se, että Metsäkeskus on viime vuosina investoinut voimakkaasti toimintojensa automatisointiin, uusiin tietojärjestelmiin sekä entistä parempaan metsä- ja luontotietoon, jotka parantavat sekä Metsäkeskuksen että koko metsäalan toiminnan kestävyyttä ja tuottavuutta. Tietojärjestelmäinvestoinnit – ostopalvelut ja Metsäkeskuksen oma työ – ovat viimeisen neljän vuoden aikana olleet arvoltaan yli 22 miljoonaa euroa. Investoinneista yli 70 prosenttia on rahoitettu perusvaltionavulla tai omalla taserahoituksella. Investoinneista osa on vielä käynnissä.

Nyt toteutettavat säästöt ovat maan taloudellinen tilanne huomioiden ymmärrettäviä, ja linjaukset Metsäkeskuksen toiminnan uudistamiseksi ovat välttämättömiä. Talouden tasapainottamistoimia vaikeuttaa Metsäkeskuksen suuri riippuvuus valtionavusta ja organisaation hyvin rajallinen mahdollisuus vaikuttaa omaan tulorahoitukseensa. Metsäkeskukselta on lain mukaan kielletty liiketoiminnan harjoittaminen, ja maksullisia palveluja on mahdollista tarjota hyvin rajoitetusti. Samaan aikaan monista Metsäkeskukselle asetetuista tulostavoitteista on pidetty kiinni tai niitä on nostettu.

Taloutta rasittavat myös monet väistämättömät kustannukset. Kestävän metsätalouden rahoituslain (1094/1996) (ns. Kemera-laki) voimassaolon päätyttyäkin lain toimeenpano jatkuu tuoden kustannuksia aina vuoteen 2026 asti. Samaan aikaan käynnistetään metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä (71/20223) annetun lain (ns. Metka-laki) toimeenpano on alkanut.

Lisäksi uuden, entistä ajantasaisempaa ja laadukkaampaa metsä- ja luontotietoa tuottavan inventointikierron käynnistyttyä Metsäkeskus käyttää metsä- ja luontotiedon tuotantoon joka vuosi noin kolme miljoonaa euroa enemmän aiempaan verrattuna. Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma METSOn hankkeiden toteutukseen myönnettiin kehystasoon verrattuna kuluvalle vuodelle kolmen miljoonan euron lisäys.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerad / Elektronisk signert / Elektronisk underskrift
https://sign.visma.net/fi/document-check/a887c3c9-dffc-46f3-8201-fd34ed035e6b
visma sign
www.vismasign.com

Lisäyksessä ei kuitenkaan huomioitu hankkeen toteutuksesta Metsäkeskuksen hallinnolle aiheutuvia lisäkuluja.

Metsäkeskukseen kohdistetaan myös monipuolisia uusia odotuksia useiden eri tahojen puolelta. Metsäkeskus on tärkeässä roolissa hallitusohjelmaan kuuluvan Kansallisen metsästrategia 2035:n toteuttamisessa, mutta haasteena hallitusohjelman metsällisten kirjausten toteutumiseksi voitaneen kuitenkin pitää niiden vaatimatonta rahoitusta. Euroopan unionin metsien käyttöön vaikuttavia ohjelmia ja säädöksiä on parhaillaan tulossa kansalliseen toteutukseen tuoden myös Metsäkeskukselle uusia tehtäviä. Lisäksi lukuisat kotimaiset toimijat – niin kansalaiset ja kansalaisjärjestöt kuin metsänomistajat ja metsiä hyödyntävä elinkeinoelämä – odottavat Metsäkeskukselta entistä parempaa palvelua ja tukea omaan toimintaansa.

Suomen metsäkeskuksen johtokunta tukee tehtyjä päätöksiä sekä säästöjen että uudistamistoimien osalta. Riskinä kuitenkin on, että vähäisetkin lisäsäästövaateet Metsäkeskukselle vaikeuttaisivat merkittävästi sen kykyä vastata yhteiskunnan sille asettamiin odotuksiin. Samalla se heikentäisi myös koko metsäalan toiminnan kestävyyttä.

Metsälakien kattava ja vaikuttava toimeenpano on perusta yhteiskunnan metsien käytölle asettamien tavoitteiden toteutumiselle. Lisäksi metsänomistajat sekä käytännössä kaikki metsäalan toimijat hyödyntävät Metsäkeskuksen avointa metsä- ja luontotietoa.

Suomen metsäkeskuksen johtokunnan puolesta

sähköinen allekirjoitus

Eeva Hellström
Johtokunnan puheenjohtaja

sähköinen allekirjoitus

Marko Mäki-Hakola
Johtokunnan varapuheenjohtaja

Jakelu: Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah, maa- ja metsätalousministeriö
Valtiosihteeri Päivi Nerg, maa- ja metsätalousministeriö
Kansliapäällikkö Pekka Pesonen, maa- ja metsätalousministeriö
Ylijohtaja Tuula Packalen, maa- ja metsätalousministeriö
Metsäneuvos Erno Järvinen, maa- ja metsätalousministeriö
Biotalousneuvos Anne Vehviläinen, maa- ja metsätalousministeriö
Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan maatalousjaosto

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoittu / Elektroniskt signerad / Elektronisk signert / Elektronisk underskrift
https://sign.visma.net/fi/document-check/a887c3c9-dffc-46f3-8201-fd34ed035e6b
visma sign
www.vismasign.com

SIGNATURES **ALLEKIRJOITUKSET** **UNDERSKRIFTER** **SIGNATURER** **UNDERSKRIFTER**

This documents contains 2 pages before this page
Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua
Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida
Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden
Dette dokument indeholder 2 sider før denne side

EEVA ANJA KATRI HELLSTRÖM
4739fe1a-232c-4ca1-b37a-1c7bbe9ee10f - 2024-02-15 11:03:10 UTC +02:00
BankID / MobileID - f4d39024-da1b-4b7a-8418-a1f9ff618458 - FI

MARKO MIKAEL MÄKI-HAKOLA
47670e8f-6bf2-47a3-a353-71547ee9b25f - 2024-02-15 13:23:59 UTC +02:00
BankID / MobileID - c33b66b9-313b-4a59-83bf-d36ef6cbd188 - FI

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende